

Comisia politică externă și integrare europeană

RAPORT

la proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali la 15 octombrie 2016 (nr.171 din 06.06.2023)

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale și în temeiul art.27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Potrivit alin.1 al art.11 din Legea nr.595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, aderarea la **Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon** urmează a fi decisă de către Parlament.

Amendamentul a fost adoptat la 15 octombrie 2016 în cadrul celei de-a 28-a reuniuni a Părților la Protocolul de la Montreal, care a avut loc la Kigali, Rwanda, și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019. În prezent, 150 de state sunt părți la acest Amendament.

Amendamentul de la Kigali vizează reducerea progresivă a producției și utilizării hidrofluorocarburilor (HFC) la nivel mondial. O reducere în etape a consumului și a producției de hidrofluorocarburi este necesară pentru a diminua contribuția acestor substanțe la schimbările climatice și pentru a preveni introducerea lor nelimitată, în special în țările în curs de dezvoltare.

Amendamentul constituie o contribuție necesară la punerea în aplicare a Acordului de la Paris (ratificat de Republica Moldova prin Legea nr.78/2017) în ceea ce privește obiectivul acestuia de a menține creșterea temperaturii mondiale cu mult sub 2°C peste nivelurile preindustriale și de a depune eforturi pentru a limita creșterea suplimentară a temperaturii cu peste 1,5°C peste nivelurile preindustriale.

Potrivit prevederilor Amendamentului, toate țările (țările dezvoltate, țările în curs de dezvoltare și țările din grupul 3 - India, Statele din Golful Persic, Iran, Irak și Pakistan) vor atinge ținta de 15-20% din consumul lor actual de HFC în echivalență CO₂ către anul 2048.

De menționat, că țările în curs de dezvoltare, părți la Amendamentul de la Kigali, vor fi eligibile pentru programele de finanțare pentru suprimarea eşalonată a HFC. Țările dezvoltate vor furniza țărilor în curs de dezvoltare subvenții, ajutoare, credite, garanții, programe de asigurare în vederea utilizării unor tehnologii alternative sau a unor substanțe înlocuitoare.

Pentru Republica Moldova, reducerea HFC din consum va începe din anul 2029, etapizat:

- 2029-2034 (etapa I) - reducerea consumului cu 10%;
- 2035-2039 (etapa II) - reducerea consumului cu 30%;
- 2040-2044 (etapa III) - reducerea consumului cu 50%;
- 2045 și ulterior (etapa IV) - reducerea consumului cu 80%.

Sectoarele care folosesc hidrofluorocarburi sunt climatizarea staționară, refrigerarea comercială, refrigerarea industrială, climatizarea mobilă, răcirea în transport, expandarea spumei și aerosolii. După aderarea la Amendamentul de la Kigali, agenții economici vor fi încurajați să treacă treptat la utilizarea freonilor de generație nouă, inclusiv la freonii naturali (hidrocarburi: propan; izobutan; ciclo-; izopentan; NH₃, aer, heliu și CO₂), prin reutilizarea echipamentelor frigorifice și de condiționare a aerului existente și ajustarea acestora la agenții frigorifice de tip nou.

Dispozițiile Amendamentului corespund priorităților de dezvoltare ale Republicii Moldova, nu contravin și nu implică modificarea legislației naționale și nu afectează drepturile și obligațiile asumate de Republica Moldova în conformitate cu alte instrumente internaționale la care statul nostru este parte.

Implementarea Amendamentului va contribui la protejarea sănătății umane și mediului de efectele rezultate din activitățile antropice cu respectarea principiilor de dezvoltare durabilă.

În contextul celor expuse, în temeiul art.27 și art.56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta **proiectul de lege nr.171 din 06.06.2023 pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon** în prima și a doua lectură.

Doina GHERMAN
Președinta Comisiei